roy" zijn tijdens de twintig jaar Paris VII, Bordeaux en Gdańsk

THIS IS NOT AMERICA!

THE LIMIT IS THE SKY

Het relaas van Bart De Moor van een onderzoeksverblijf aan Stanford University. Part eight

In de vorige afleveringen hebben we ons geconcentreerd op het universitaire leven in Stanford. We hebben het uitgebreid gehad over het onderwijs, het onderzoek, de studenten en de docenten, het geld en de funding, het mecenaat, de big shots en nog veel meer. In deze aflevering zou ik enkele anecdotes willen vertellen uit ons leven van alledag. Hoewel het losstaande voorvallen zijn, illustreren ze toch de American Way of Life.

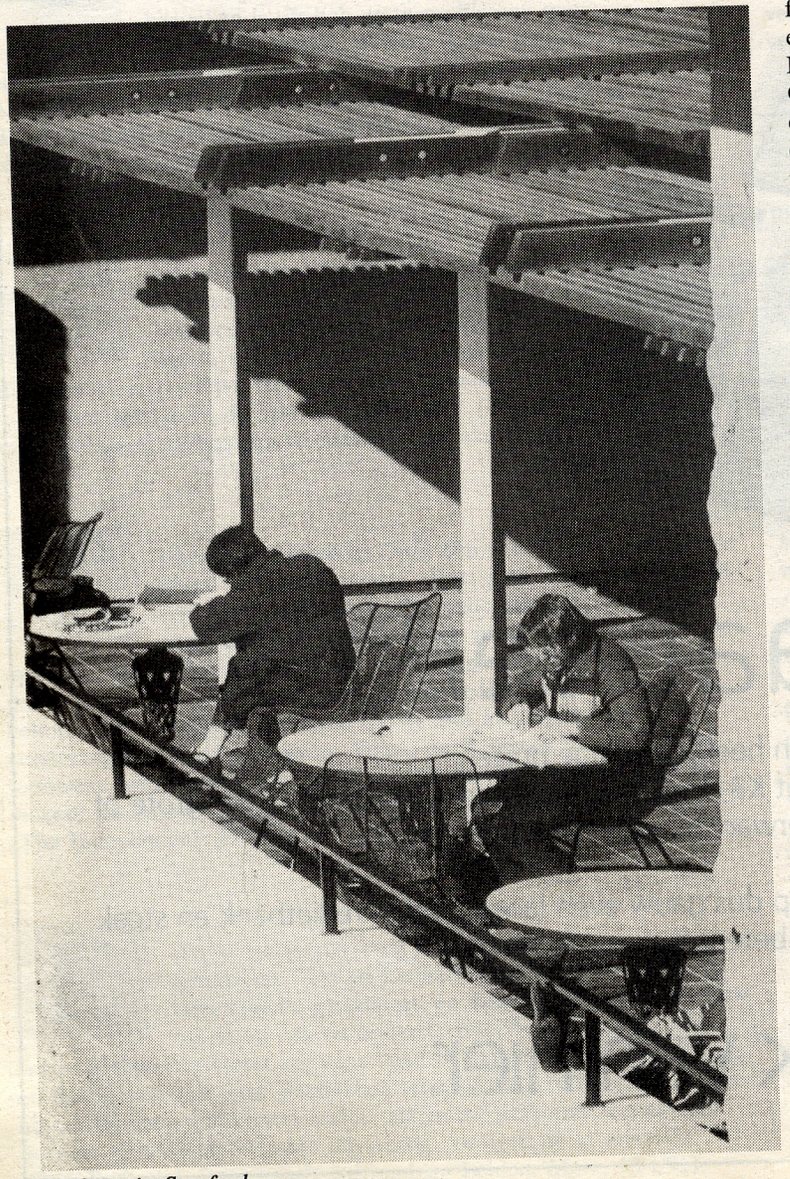

Studeren in Stanford

De De Moor Winery

Groot was mijn verbazing toen Hilde (mijn vrouw) op een dag een fles wijn meebracht uit de Safeway (één van de supermarktketens throughout America die 24 uren op 24 open zijn, een ongelooflijke luxe !), waarop in grote letters mijn naam stond te prijken. Bij mezelf dacht ik toen dat in Amerika alles mogelijk is, en dat Hilde doodleuk een etiket met mijn naam op de fles had laten aanbrengen. Bleek echter dat er ten noorden van Stanford, in Napa Valley, wel degelijk een "De Moor Winery" bestaat. Het gaat hier om een familie die in Gent woont en die ook wijngaarden bezit in de streek van Bordeaux. Vergeleken bij andere wijnproducenten uit Californië is de "De Moor Winery" maar klein bier, maar de wijn is lekkerder (en duurder)! We zijn later ook de wijngaarden gaan bezoeken, en hebben zowaar een reductie gekregen van 20 percent omdat ik met mijn rijbewijs kon aantonen dat ik De Moor heet.

Uncle Beethoven wants you

De meeste studenten in Stanford zijn blank. De anderen vormen de zogenaamde minorities. Een en ander ligt zeer gevoelig aan Amerikaanse universiteiten. Zo is bijvoorbeeld de administratie verplicht om uit elke minority een bepaald percentage werknemers te rekruteren. Deze positieve discriminatie leidt nauurlijk niet altijd tot de meest efficiënte selectie, omdat men soms verplicht is iemand aan te nemen omwille van zijn huidskleur. Er werd soms spottend beweerd dat wie zwart is, lesbisch en bovendien nog aids-lijdster, onmiddellijk werk moet vinden. Maar ook bij de studenten ligt de materie uiterst gevoelig, te meer omdat Stanford een privé-universiteit is met een hoog inschrijvingsgeld. Getuige daarvan het volgende incident, dat begon met... Beethoven. In een van de dormitories op de campus ontstond op een avond een gloeiende discussie tussen blank en zwart. De stelling van zwart was dat alle creativiteit alleen maar uit Afrika kan komen. Dit werd smalend weggelachen door blank die Beethoven aanhaalde als voorbeeld van een creatieveling die toch blank was. Waarop een van de zwarte studenten beweerde dat hij kon bewijzen dat een van Beethovens voorouders een neger was. De volgende dag zou hij het in de bibliotheek gaan opzoeken. Later die avond ontdekten de blanke studenten op de campus een affiche van het universitair harmonie-orkest met daarop Beethoven die, met de vinger in de richting van de kijker wijzend, uitroept: "Uncle Beethoven wants you!" (naar analogie met de bekende affiches "Uncle Sam wants you!"). Het ging om een rekruteringscampagne van het symfonisch orkest van Stanford. De studenten vonden er niet beter op dan de affiche mee te nemen en ze enigszins bij te werken (ze kleurden het gezicht zwart en de lippen vuurrood). Waarna ze het resultaat vastspijkerden op de deur van de zwarte medestudent die beweerde dat Beethoven voor een stukje uit Afrika komt. Ze hebben zich toen niet gerealiseerd wat hen boven het hoofd hing.

De volgende dagen was de reactie heftig en de consternatie groot, en haalde dit voorval de headlines van de universiteitskranten (de Campus Report en de Stanford Daily) en van de lokale kranten. Mensen (over)reageerden geschokt. In allerlei vergaderingen en comités van studenten, personeel en professoren werd zeer emotioneel opgeroepen tot actie. Mensen barstten in tranen uit, en verschillende keren werden de hulpdiensten opgeroepen omdat toehoorders begonnen te hyperventileren. De president van Stanford heeft na enkele dagen een opinie gepubliceerd van maar liefst acht (8!) krantenpagina's, waarin hij vooreerst het incident omstandig beschreef (want er deden natuurlijk al geweldige overdrijvingen de ronde) en daarna alle vormen van racisme krachtdadig afwees. Voor twee blanke studenten van de betrokken dormitory liep een en ander slecht af. Zij kregen de "consileum abeundi" (Hit the road, Jack), omdat zij weigerden zich te verontschuldigen. De overige leden van het studententehuis mochten 3 dagen op bezinning, volledig op kosten van de universiteit.

Emergency

Een ander voorval dat ik nooit zal vergeten was een onverwachte confrontatie met de Amerikaanse geneeskunde. Tijdens een wandeling op een zondagnamiddag in de Redwoods kreeg ik plots stekende pijnen rechts onderaan in mijn rug. We belden enkele kennissen op in ons appartementcomplex, dat tot de Medical School van Stanford behoort. Stuk voor stuk waren het afgestudeerde dokters in de geneeskunde die zich in een of andere discipline specialiseerden. Geen van hen durfde echter het risico nemen om te komen kijken. In Amerika bestaat het systeem van huisdokters niet, of toch niets dat vergelijkbaar is met ons systeem. Elke werknemer is wel aangesloten bij een of andere verzekering die elk haar eigen ziekenhuis heeft. Er wordt dan van uitgegaan dat men zich, in geval van nood, naar een van deze ziekenhuizen begeeft. Daarom ook durven de meeste dokters het niet aan om individueel op te treden. De schrik voor een vergissing of een verkeerde diagnose zit er immers diep in. Want het gebeurt courant in de VS dat patiënten die niet tevreden zijn met de afloop van een medische behandeling, de dokters en chirurgen een proces aandoen. Deze zijn dan ook op hun beurt zwaar verzekerd tegen dergelijke malefide patiënten ! Het heeft ook geen zin om naar het dichtstbijzijnde ziekenhuis te trekken als je bij dat ziekenhuis niet verzekerd bent. In ons geval was dat het Stanford Medical

(Vervolg blz. 5)

TOURNAAL

(Vervolg van blz. 4)

Center. Daar zouden ze wel de eerste zorgen verstrekken voorzover nodig, en dan een ambulance bellen van het juiste ziekenhuis (en later ook nog de kosten doorrekenen aan de concurrerende organisatie). We zijn dan zelf maar naar ons ziekenhuis gereden. Omdat het zondag was, konden we alleen terecht op de emergency. Hoewel de pijn bijna onuitstaanbaar was, moest ik eerst 1 dollar betalen, vervolgens mijn speciale kredietkaart van de ziekenverzekering te voorschijn halen, een rangnummer trekken (zoals in een supermarkt) en dan... twee uur wachten omdat er te weinig dokters waren. Want we waren niet alleen. Links van mij zat een moeder met haar dochter, die hevig gebloed had uit een wonde onder het linkeroog. Vermits het bloeden gestopt was, moesten zij ook wachten. Rechts zat een oude onverzorgde man (homeless?) kreunend voor zich uit te staren. Kortom, het was geen opbeurend schouwspel. Toen ik uiteindelijk dan toch onder handen werd genomen door een (vriendelijke) verpleegster, verdween de pijn na twee pijnstillers. Nadien heb ik nooit meer last gehad van wat volgens een specialist niergruis moet geweest zijn.

Deze vorm van privé-ziekteverzekering is niet goedkoop: Hilde en ik betaalden 400 dollar per maand. Dat was dan nog goedkoop omdat Stanford een collectieve deal had kunnen afsluiten met de verzekering. Bovendien waren we ook verzekerd tegen mensen die niet verzekerd zijn. Immers, omdat een en ander zo duur is, is ongeveer 30 percent van de Amerikanen totaal niet verzekerd. Wanneer je dan in een of ander ongeluk verzeild geraakt dat veroorzaakt werd door iemand die niet verzekerd is, kan je in de grootste problemen raken omdat niemand voor de kosten wil of kan opdraaien. Dit is een van de grootste oorzaken van de "homelessness". (Een andere is drugs.) Van mensen die niet verzekerd zijn en een ongeluk veroorzaken, wordt immers alles afgenomen om de slachtoffers te vergoeden. Zij worden letterlijk veroordeeld tot de bedelstaf.

(wordt vervolgd)

B.D.M.